Lähettäjä: Paavo Toivanen <paavo.toivanen@signicat.com>

Lähetetty: perjantai 1. helmikuuta 2019 12.12

Vastaanottaja: Perttula Juha <Juha.Perttula@eduskunta.fi>
Kopio: Matti Villikka <mvill@nets.eu>

Aihe: RE: HE 264/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Hei Juha,

Pahoittelut pienestä viiveestä vastaukseni osalta, halusin pallottaa kysymystä Pohjoismaisten kollegoideni kanssa ennen kuin vastailen.

Vastauksemme alla:

1. **Minkälainen järjestelmä Norjassa ja/tai Tanskassa on sähköisessä tunnistamisessa yleisellä tasolla?**

Norja:

- N. 95% yli 18 v Norjalaisista käyttää BankID:tä, jonka rinnalla voi käyttää myös 'BankID Mobil'ia (samanlainen SIM-korttipohjainen toteutus kuin Suomessa Mobiilivarmenne). Mobilia käyttää n. 2,5 miljoonaa ihmistä (koko populaatio 5,5 milj.)
- BankID:tä laskee liikkeeseen pankit, mutta käytännössä se pyörii yhdessä ja samassa systeemissä
- Julkisen puolen BankID:n käyttö (esim. eIDAS high/substantial) on reguloitu selkeästi kuten Suomessa, mutta ei yksityisellä puolella juurikaan
- Norjassa BankID:llä on kuitenkin käytännössä monopoliasema yksityisellä sektorilla
- Asiointipalvelu tarvitsee vain yhden sopimuksen ja teknisen integraation käyttääkseen BankID:tä
- Asiointipalvelut voivat liittyä BankID:n käyttäjiksi suoraan pankkien kanssa, mutta useimmin tunnistusvälityspalvelun kautta (vaikka välittäjän asemaa ei ole reguloitu kuten Suomessa)
- Norjan valtiolla on keskitetty tunnistusportaali ID-Porten, jota valtion yksiköt joutuvat käyttämään ja kunnille sen käyttöä vahvasti suositellaan (perustoiminnaltaan vaikuttaa hyvin samankaltaiselta kuin suomi.fi -palvelu)
- BankID:n lisäksi Norjassa on muita tunnistustapoja:
    - MinID – Valtion liikkeellelaskema tunnistusväline, joka luodaan automaattisesti 14-15 v. Opiskelijoille, ja jota käytetään lähinnä julkisissa palveluissa
    - Commfides – jota käyttävät organisaatioit kuten terveyspalvelut, tilintarkastajat, tilitoimistot, jne. (vähemmän käytetty käytännössä)
    - Buypass – jota käyttävät organisaatioit kuten terveyspalvelut, tilintarkastajat, tilitoimistot, jne. (Buypassilla ratkiasu myös tunnistautumiseen vedonlyömiseen) (Myös Buypass on vähemmän käytetty käytännössä)

Tanska:

- Tällä hetkellä on yksi sähköinen tunnistautumisratkaisu käytössä eli NemID, jota tarjoaa valtio ja pankit yhteistyössä
- Koska Tanskassa ei ole muita vahvoja tunnisteita tällä hetkellä käytössä, integroituvat palveluntarjoajat NemID:hen yleensä suoraan (ilman välittäjää)
- NemID:n käytöstä ollaan kuitenkin luopumassa lähivuosina, tilalle tulossa seuraavan teknisen sukupolven 'MitID', joka on myös valtion ja pankkien yhteisprojekti

- MitID:n yhteydessä myös koko sähköisen tunnistautumisen sääntely uusitaan
- Uusi sääntely tiettävästi muistuttaa enemmän Suomen Luottamusverkostoa kuin Tanskan aiempaa mallia; mm. Tunnistusvälittäjän käyttö tulee olemaan pakollista
- Valtiolla on palvelu tunnistautumispalvelu Nem-Log-In, joka tulee jatkamaan toimintaansa valtion kirjautumispalveluna
- Uusi lainsäädäntö tulee koskemaan sekä julkista että yksityistä sektoria ja siinä säädellään myös tunnistusvälittäjien velvollisuuksista

2. **Mitä muissa pohjoismaissa on tehty toisin, jos ongelmia ei ole ollut?**

Nähdäksemme sähköisessä tunnistamisessa julkisella taholla on oltava keskeinen rooli jotta ”pelin säännöt” pysyvät selkeinä kaikille toimijoille.

Norjassa ja Ruotsissa vahvan tunnistamisen korkeaa käyttöastetta on käytännössä paljon edesauttanut, se että tunnistusvälineiden luominen ja niiden käyttö tapahtuu keskitetyssä järjestelmässä eikä hajautuetusti eri toimijoiden toimesta.

Suomen Luottamusverkosto on kuitenkin mielestämme oikeansuuntaista kehitystä, koska se
- Avaa tunnistusmarkkinaa kilpailulle ja siten edistää uudenlaisten välineiden ja innovaatioiden kehitystä
- Edellyttää tiivistä yhteistyötä viranomaisten, pankkien, tunnistuvälittäjien ja muiden tunnistusvälineiden liikkeellelaskijoiden kesken

Yst. terveisin / Best regards,

Paavo Toivanen
Sales Executive